

1 GIỚI THIỆU SÁCH GIÁO KHOA GIÁO DỤC THỂ CHẤT 2

1.1. Quan điểm biên soạn sách giáo khoa môn Giáo dục thể chất cấp Tiểu học nói chung và lớp 2 nói riêng

- Phải bám sát Chương trình Giáo dục phổ thông môn Giáo dục thể chất cấp Tiểu học và lớp 2 (ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018 của Bộ Giáo dục và Đào tạo ngày 26/12/2018) và bám sát Tiêu chuẩn sách giáo khoa mới (ban hành kèm theo Thông tư số 33/2017 của Bộ Giáo dục và Đào tạo ngày 22/12/2017).
- Phải thể hiện được quan điểm, đường lối của Đảng và tư tưởng Hồ Chí Minh về Thể dục thể thao trong xã hội nói chung và trong trường học nói riêng, góp phần thực hiện cuộc vận động “Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại” và “Đề án tổng thể phát triển thể lực, tầm vóc người Việt Nam giai đoạn 2011 – 2030” (ban hành theo Quyết định 641/QĐ-TTg ngày 28/4/2011 của Thủ tướng chính phủ); hướng tới mục tiêu của môn học là nâng cao thể lực, tầm vóc học sinh và phát hiện, bồi dưỡng năng khiếu thể thao ngay từ lứa tuổi thiếu niên nhi đồng.
- Tư tưởng chủ đạo, xuyên suốt trong sách giáo khoa môn Giáo dục thể chất thể hiện qua thông điệp **Kết nối tri thức với cuộc sống**. Với thông điệp này, các tác giả thể hiện quan điểm đổi mới sách giáo khoa theo mô hình phát triển phẩm chất và năng lực của người học, nhưng không xem nhẹ vai trò của kiến thức. Kiến thức trong sách giáo khoa không chỉ cần hiểu, ghi nhớ, mà phải là “chất liệu” quan trọng hướng đến mục tiêu của giáo dục là giúp học sinh hình thành, phát triển các phẩm chất, năng lực mà các em cần có trong cuộc sống hiện tại và tương lai.
- Theo cách tiếp cận đó, kiến thức được đưa vào sách bảo đảm: 1) phù hợp với đặc điểm tâm sinh lí và trải nghiệm của người học; 2) phản ánh những vấn đề của cuộc sống, trong đó chú ý cập nhật những thành tựu của khoa học và công nghệ, phù hợp nền tảng văn hoá và thực tiễn Việt Nam; 3) giúp người học vận dụng để giải quyết những vấn đề của cuộc sống từ các cấp độ và phương diện khác nhau: cá nhân và xã hội; tinh thần (đạo đức, giá trị nhân văn) và vật chất (kĩ năng, nghề nghiệp).
- Các yêu cầu trên vừa liên quan đến việc lựa chọn, sắp xếp các kiến thức nói riêng và nội dung giáo dục nói chung, vừa liên quan đến phương pháp tổ chức hoạt động trên cơ sở nội dung giáo dục đã được lựa chọn. Theo đó, các nội dung giáo dục được chọn lọc theo hướng tinh giản ở mức hợp lí, được sắp xếp theo hướng tăng cường sự kết nối giữa các lớp, các cấp học trong một môn học và hoạt động giáo dục; sự tích hợp giữa các môn học và hoạt động giáo dục trong cùng một lớp, một cấp học. Các nội dung giáo dục phân hoá cho những đối tượng học sinh khác nhau cũng được chú trọng.

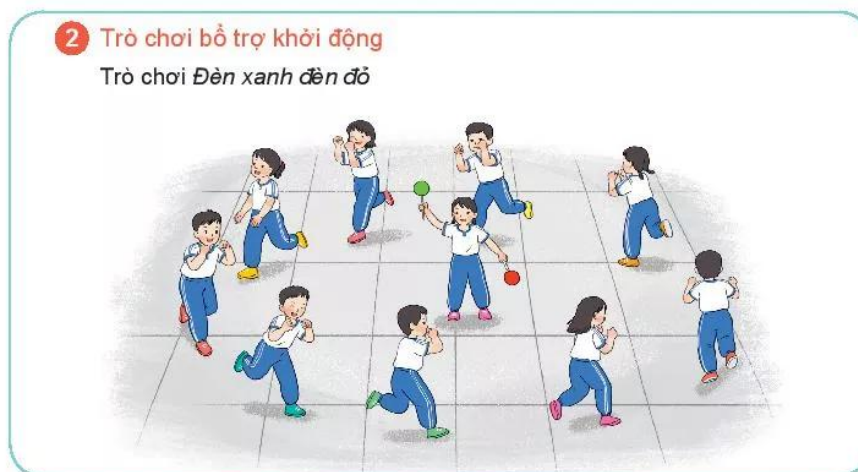
- Đặc biệt, hỗ trợ giáo viên đổi mới phương pháp tổ chức các hoạt động giáo dục là ưu tiên hàng đầu của cuốn sách. Các bài học trong cuốn sách đều được thiết kế gồm hệ thống các hoạt động. Thông qua các hoạt động đa dạng, có tác dụng phát huy tính tích cực và chủ động của người học, sách giúp học sinh hình thành, phát triển các phẩm chất và năng lực phù hợp với đặc điểm, ưu thế của môn học. Ngoài ra, sách cũng có những gợi ý cụ thể cho việc đánh giá kết quả học tập của học sinh phù hợp với định hướng đổi mới đánh giá của Chương trình Giáo dục phổ thông mới.
- Phải phù hợp với đặc điểm tâm sinh lí lứa tuổi và quy luật phát triển thể chất của học sinh, quy luật hình thành kĩ năng kĩ xảo vận động; phát huy tính chủ động và tiềm năng của mỗi học sinh để hỗ trợ việc hình thành, phát triển phẩm chất, năng lực cho các em; đồng thời phải tạo điều kiện để giáo viên và học sinh chủ động lựa chọn, ứng dụng các phương tiện và phương pháp giáo dục thể chất phù hợp với từng trường, từng địa phương nhằm sớm đạt được mục tiêu môn học.
- Thông qua môn học, bước đầu hình thành ở học sinh khát khao có một cơ thể khỏe mạnh, cường tráng, giống như vận động viên thể thao; giúp các em biết cách chăm sóc sức khỏe, có kĩ năng vận động đúng đắn, hướng tới một môn thể thao ưa thích, tạo hứng khởi để học tập tốt hơn các môn học khác và thực hiện quyền vui chơi giải trí của mình.

1.2. Những điểm mới của sách giáo khoa Giáo dục thể chất 2

Sách giáo khoa *Giáo dục thể chất 2* tiếp nối sách giáo khoa *Giáo dục thể chất 1* với nhiều điểm mới như sau:

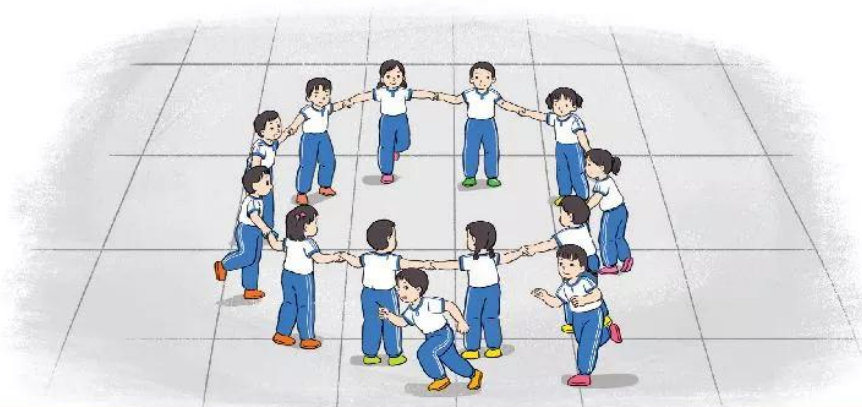
- Sách giáo khoa *Giáo dục thể chất 2* tuân theo mô hình phát triển phẩm chất, năng lực người học và mục tiêu chung của phong trào thể thao Olympic là *nhANH hơn, CAO hơn, MẠNH hơn*.
- Các nội dung của cuốn sách được lồng ghép rất nhiều hoạt động, trò chơi giúp học sinh cùng giáo viên có thể trải nghiệm và tổ chức lớp học một cách đa dạng.

Ví dụ trò chơi *Đèn xanh đèn đỏ* (trang 22), *Mèo đuổi chuột* (trang 34):

2 Trò chơi bổ trợ khéo léo

Trò chơi *Mèo đuổi chuột*

- Nhiều nội dung văn học, âm nhạc, tự nhiên – xã hội, bảo vệ môi trường được lồng ghép không chỉ giúp học sinh cảm thấy sự gắn gũi của các hoạt động thể dục thể thao quanh ta mà còn tăng thêm hiểu biết, vốn sống cho các em.

Ví dụ phần Vận dụng (trang 55):

2 Em vận dụng cách di chuyển sang phải hoặc sang trái để tránh những vũng nước gặp phải khi đi học hoặc vui chơi trên sân trường.

55

- Nội dung Kiến thức chung về Giáo dục thể chất gồm Vệ sinh cá nhân và Đảm bảo an toàn trong tập luyện, được thiết kế để dạy lồng ghép trong mỗi buổi tập (Phần mở đầu hoặc Phần kết thúc) với những chỉ dẫn cụ thể, gắn với thực tế cuộc sống.

Ví dụ thể hiện cảnh làm vệ sinh cá nhân (trang 4, 5), đảm bảo an toàn trong tập luyện (trang 6, 7):

PHẦN 1. KIẾN THỨC CHUNG

I. VỆ SINH CÁ NHÂN

- 1 Thường xuyên rửa tay bằng xà phòng và nước sạch.

- 2 Tắm rửa sạch sẽ, thay quần áo sau khi hoạt động thể dục thể thao ở nhà.

4

- 3** Uống đủ nước sạch hằng ngày, nhất là trước và sau khi tập luyện, không nên uống nhiều nước có ga.

- 4** Ngủ đủ giấc, hạn chế chơi trò chơi điện tử và xem ti vi. Thường xuyên tập thể dục, không tập luyện khi ăn no hoặc khi đói, nên tập vào sáng sớm hoặc chiều muộn.

5

II. ĐẢM BẢO AN TOÀN TRONG TẬP LUYỆN

- 1 Sân tập phải sạch sẽ, thoáng mát; không có các vật sắc, nhọn, rác thải,...

- 2 Nên mặc trang phục thể thao, dùng các dụng cụ hỗ trợ vận động cần thiết, đeo đồ bảo hộ đúng quy định của môn thể thao.

6

- 3 Khởi động làm nóng cơ thể trước khi tập luyện, thả lỏng sau khi tập luyện và nghỉ ngơi cho khô mồ hôi.

- 4 Nên tập luyện, vui chơi dưới trời râm mát. Không nên tập luyện, vui chơi dưới trời nắng to hoặc mưa.

7

- Do đặc thù của sách tiểu học, công tác minh họa đặc biệt được chú trọng đảm bảo tính xuyên suốt, tính logic và thẩm mỹ cao trong toàn bộ cuốn sách. Từng chi tiết nhỏ như kỹ thuật động tác, tư thế thân người, góc nhìn, phù hợp lứa tuổi, bối cảnh gắn gũi với thực tế,... đều được cân nhắc rất kỹ lưỡng.

Ví dụ các động tác ở trang 27, 52:

1 Động tác chân

TTCB
Đứng nghiêm

Nhịp 1
Khụy hai gối,
lưng thẳng, hai
tay chống hông

Nhịp 2
Chân phải đứng
thẳng, chân trái
đưa sang ngang,
hai tay dang ngang,
bàn tay sấp

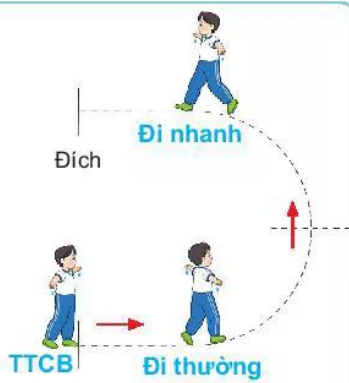
Nhịp 3
Về nhịp 1

Nhịp 4
Về TTCB

2 Đi nhanh dần theo vạch kẻ vòng trái (vòng phải), hai tay dang ngang

- ♦ **TTCB:** Đứng chân trước chân sau, hai tay dang ngang, bàn tay sấp.
- ♦ **Động tác:**
 - Từ vạch xuất phát, đi nhanh dần theo vạch kẻ vòng trái, hai tay dang ngang, bàn tay sấp, mắt nhìn phía trước.

- Sách giáo khoa *Giáo dục thể chất 2* luôn hướng tới mục tiêu của môn học (nâng cao thể lực, tầm vóc và phát hiện, bồi dưỡng năng khiếu thể thao của học sinh), tuân thủ các yêu cầu cần đạt và nội dung của môn học, đồng thời luôn bám sát các định hướng về phương pháp giáo dục, cách thức kiểm tra, đánh giá được quy định trong Chương trình. Mỗi nội dung kiến thức cũng như các bài tập thực hành và các trò chơi vận động đều được thiết kế theo định hướng phát triển năng lực, mang tính trực quan, gắn với thực tiễn, đảm bảo phục vụ cho tất cả các đối tượng học sinh sử dụng.
- Ngoài ra cũng cần nhắc đến sự đổi mới của Chương trình và sách lần này là tiếp nối lớp 1, phần Thể thao tự chọn được đưa vào lớp 2 (bằng những trò chơi bổ trợ môn thể thao ưa thích), giới thiệu môn Bóng rổ và môn Bơi nhằm phát triển năng lực hoạt động thể thao của học sinh.